

Obchodní družstvo, s. r. o., Plzeň

1902-1948(1952)

Inventář

Číslo EL NAD: 10267

Evidenční číslo pomůcky: 556

Miroslav Eisenhammer

Plzeň 2006

OBSAH

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru.....	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	9
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	11
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	12
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky....	13
Příloha 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	14
Příloha 2 – Seznam použitých zkratk.....	15
Příloha 3 – Archivní struktura archivního souboru.....	16

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Úřední knihy.....	18
Spisový materiál.....	21
Účetní materiál.....	28
Tiskoviny.....	32
Fotografie.....	34
Typáře.....	34
Jiné.....	34
Tiráž.....	36

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru

V osmdesátých letech 19. století se postupně prosazovala nová česká obchodnická generace, která začala aktivně zasahovat do hospodářského dění účastí svých zástupců v organizacích, jakými byla obchodní grémia a obchodní a živnostenské komory. Opětovný rozmach konzumních družstev po překonání krize ze 70. let 19. století dále vyvolal reakci v podobě sdružování maloobchodníků do obchodních spolků – kupeckých družstev, která představovala další směr družstevního podnikání vedle rozšířenějších družstev konzumních, výrobních, bytových, úvěrních a zemědělských. V kontextu národnostních a sociálních poměrů přelomu 19. a 20. století šlo o budování českého velkoobchodu zaměřeného na potraviny a doplňkové kupecké komodity (tzv. koloniální zboží), který by byl nezávislý na německém (jazykově) kapitálu, současně o kolektivní „sebeobranu“ živnostníků proti socializujícím náladám reprezentovaným „konzumy“ a v neposlední řadě o povznesení stavovského vědomí obchodníků.

Prvním takovým družstvem v Čechách (druhým v českých zemích – po brněnském družstvu „Obchodní záduha“, založeném 1898, které však pracovalo na poněkud odlišných principech) a inspirátorem celého nového směru družstevního hnutí se stalo *Obchodní družstvo (pro obvod obchodní a živnostenské komory plzeňské) v Plzni, zapsané společenstvo s ručením omezeným, se sídlem v Plzni*. Jeho ustavující valná hromada se sešla dne 15. srpna 1902 za předsednictví plzeňského obchodníka Josefa Pravdy a přítomnosti 33 kupců v čele s Antonínem Svobodou, lahůdkářem v Plzni. Účastníci upsali 168 podílů po 50 K a nový podnik tak vstupoval do života s kapitálem 8400 K. Do rejstříku společenstev Krajského soudu v Plzni byla firma zapsána 3. září 1902. Zakladatelé zvolili s ohledem na možnosti budoucího rozvoje obsáhlý předmět podnikání, který mimo hlavního úkolu firmy – „opatrovat nákup a zprostředkovat prodej veškerého zboží členům přímou a levnou cestou“ – zahrnoval mj. i sjednávání společných úvěrů, poskytování osobních úvěrů členům, přijímání peněz členů k uložení na vkladní knížky i běžný účet, pomoc členům při zbavování se závazků věřitelům, zprostředkování pojištění pro členy, zařizování vlastních průmyslových závodů a vydávání (po příslušném povolení) tiskopisů a časopisů nepolitického obsahu pro členstvo. Předmět podnikání byl v pozdějších letech doplňován a měněn (např. v r. 1917 o účast na zemských nebo říšských družstevních svazech a možnost účasti na obchodních a průmyslových akciových podnicích založených jinými firmami), stejně jako další body stanov, jejichž zásady však přetrvaly a byly následující:

Formou družstva byla společnost s ručením omezeným a jeho existence byla v souladu se zákonem č. 70/1873 ř. z. o výdělkových a hospodářských společenstvech. Činnost podniku se vztahovala pouze na členy, jejichž počet nebyl omezen. Jmění sestávalo ze závodních podílů členů, rezervního fondu tvořeného zápisným členů a podíly ze zisku a dalších postupně vznikajících fondů tvořených na základě usnesení valné hromady. Členství bylo podmíněno zaplacením zápisného (v roce 1902 činilo 5 K) a upsáním a splacením alespoň jednoho členského podílu, jehož výše činila 50 K. (Později se hodnota podílu i zápisného zvyšovala – od roku 1907 do r. 1929 činila hodnota podílu 100 K (Kč), od r. 1929 200 Kč; 1917 bylo zápisné 100 K, od r. 1918 200 K, 1920 bylo zápisné zvýšeno na 500 Kč.) Podle počtu podílů se člen podílel na společném jmění. V případě likvidace společenstva ručil člen mimo hodnotu podílů obnosem představujícím dvojnásobek jejich hodnoty, změna stanov přijatá v roce 1907 snížila ručení na částku rovnající se hodnotě podílů. Podnikání společenstva přinášelo každému členu mimo hlavní výhody, jíž bylo dodávání kvalitního zboží za výhodné ceny pro vlastní obchod, také osobní zisk v podobě dividendy za upsané podíly a procentní odměny za hodnotu odebraného zboží. Dodávání zboží bylo možné i nečlenům, postupně však sílila tendence získávat všechny odběratele za členy.

Družstvo řídilo své záležitosti prostřednictvím výkonných orgánů, kterými bylo ředitelstvo, dozorčí rada a valná hromada.

Ředitelstvo se skládalo z pěti členů volených valnou hromadou na tři roky; jeho členové podle stanoveného klíče postupně v jednotlivých letech uvolňovali své funkce, ale mohli být v doplňovacích volbách valnou hromadou znovu zvoleni. Volilo ze svého středu předsedu a místopředsedu. Zastupovalo společenstvo před soudem i mimo soud, vedlo veškeré záležitosti společenstva, pokud nebyly vyhrazeny usnesení valné hromady. Rozhodovalo o obsazení úřednických míst, ustanovovalo obchodní zástupce, jeho členové přitom sami mohli obstarávat za roční odměnu určité práce pro družstvo vznesené na ně valnou hromadou. K platnosti usnesení ředitelstva byla nutná přítomnost nejméně tří jeho členů a nadpolovičního souhlasu, resp. v případě rovnosti hlasů rozhodoval hlas předsedy nebo jeho zástupce. Ředitelstvo fakticky vedlo podnik, rozhodovalo o všech důležitých otázkách jeho chodu i o přijímání a vystupování členů a převodech členských podílů.

Dozorčí rada sestávala ze sedmi členů volených valnou hromadou na tři roky, členové se obdobně jako členové ředitelstva podle stanoveného klíče postupně jednou ročně střídali s tím, že mohli být opakovaně voleni. Ze svého středu volila předsedu, místopředsedu a jednatele, její usnesení se činila prostou většinou hlasů za účasti alespoň čtyř členů. Dohlížela na správu společenstva ve všech odvětvích, na vedení obchodů, měla právo nahlížet do knih i spisů, zkoumala účty a přehlížela pokladní hotovost. Zkoumala účetní závěrky, rozvahu, stav jmění a návrhy na rozdělení zisku a o svých zjištěních podávala zprávu valné hromadě. Člen dozorčí rady nesměl být zároveň členem ředitelstva.

Vzhledem ke všeobecně uznávané odbornosti členů ředitelstva i dozorčí rady se obsazení těchto orgánů měnilo, zejména v prvních třiceti letech činnosti podniku, jen velmi málo.

Valná hromada se konala jednou ročně (řádná nejpozději do konce dubna každého roku, mimo to bylo možné svolat na základě usnesení ředitelstva, dozorčí rady, valné hromady nebo žádosti nejméně jedné třetiny členů, resp. držitelů alespoň jedné třetiny závodních podílů mimořádnou valnou hromadu). Právo účasti a hlasování na ní měli všichni členové družstva. Usnesení valné hromady byla vyhrazena volba pěti členů ředitelstva a tří náhradníků, volba sedmičlenné dozorčí rady a tří náhradníků, změny stanov, schválení ročních účtů a bilance, rozhodnutí o vedení sporu proti členům ředitelstva, zbavení členů ředitelstva a dozorčí rady jejich funkcí, rozhodnutí o odvolání proti vyloučení členů, stanovení výše zápisného na členský podíl, stanovení odměny členům ředitelstva a dozorčí rady, způsob rozdělení zisku a krytí ztrát na základě návrhu dozorčí rady, rozhodnutí o vyplácení dividendy, schválení výše kvóty přidělované rezervnímu fondu. Valná hromada konečně rozhodovala o rozchodu a likvidaci společenstva. Počet hlasů, kterými člen disponoval při hlasování na valné hromadě, se odvíjel od počtu upsaných podílů: 1-3 podíly = 1 hlas, 4-5 podílů = 2 hlasy, 6-10 podílů = 3 hlasy, přes 10 podílů na každých 10 podílů 1 hlas navíc do maximálního počtu 15 hlasů (v r. 1917 bylo toto ustanovení modifikováno do podoby „přes 10 podílů každých 10 podílů 2 hlasy do maximálního počtu 25 hlasů“). Rozhodovala nadpoloviční většina hlasů, v případě rovnosti rozhodoval hlas předsedajícího s výjimkou voleb, u kterých rozhodoval los.

Správní rok začínal 1. ledna a končil 31. prosince s výjimkou období 1912 – 1917, kdy byl změněn na 1. července – 30. června a v závislosti na tom se posunul i termín valných hromad.

Mimo uvedené orgány mělo družstvo centrálního ředitele. Tato funkce byla zřízena v lednu 1904 a ujal se jí zakladatel družstva Josef Pravda, který ji vykonával až do roku 1942. Funkce druhého ředitele (označován jako „ředitel“ vedle „centrálního ředitele“) existovala od roku 1929 a zastával ji JUDr. Ladislav Holý; další změny přinesla až německá okupace. Po zavedení funkce ředitelů se změnil způsob znamenání firmy – původně připojovali k jejímu názvu svůj podpis dva členové ředitelstva, po zavedení funkce ředitele alternativně podepisoval za firmu ředitel spolu s jedním členem ředitelstva. Výraznou vedoucí osobností byl dále Antonín Svoboda, předseda ředitelstva v letech 1902 – 1907 a 1913 – 1928. Uvedení vedoucí činitelé měli spolu s ostatními členy ředitelstva i dozorčí rady největší zásluhu na dobrých ekonomických výsledcích společenstva, které se ze skromných počátků vypracovalo ve vedoucí podnik svého oboru v rámci celé Československé republiky.

Na podzim 1902 začínalo Obchodní družstvo podnikat v malém krámku v Solní ulici č. 14 (čp. 273) v Plzni. Od 1. dubna 1904 družstvo najalo větší místnosti na Palackého nám. č. 19 (čp. 79) v Plzni a souběžně jako sklad i stodolu v tzv. Rostově zahradě. Od 1. října 1905 se stěhovalo do prvních vlastních prostor s moderním skladem, vybudovaných ve dvoře domu v tehdejší Poděbradově tř. č. 7 (čp. 59) a vybavených mj. i vlastní pražírnou kávy. Ani tyto prostory však rozvíjející se firmě nestačily, a proto byla na pozemcích v blízkosti železniční stanice Plzeň-nemocnice (dnes Plzeň-zastávka) vybudována v letech 1911 – 1912 firmou Špalek nová centrála zahrnující administrativní budovu, rozsáhlé sklady i prostory pro dopravní zázemí, která disponovala i vlastní železniční vlečkou. Uvedený soubor objektů na adrese Přeštická ul. č. 2 v Plzni začal sloužit 26. dubna 1912 a zůstal ústředním sídlem družstva až do konce jeho existence.

Územní rozsah podnikání se brzy rozšířil z úzkého okolí Plzně do sousedních i vzdálenějších okresů. V roce 1906 založilo družstvo jednatelství v Hořovicích, Písku a Klatovech. V r. 1909 se jednatelské služby v Písku a Klatovech přeměnily na vlastní sklady a založen byl rovněž vlastní sklad ve Strakonících. První filiálka byla zřízena v Písku dne 1. března 1911. V r. 1912 byl zřízen sklad v Rokycanech. Od roku 1913 mělo družstvo povoleno vlastní celní skladiště, umožňující dovážení zboží přímo z Terstu bez nutnosti celního skladování v přístavu.

První světová válka přerušila zdárný vývoj. Družstvo se v této době charakterizované velkými regulačními zásahy veřejné správy do distribuce potravin snažilo zapojit do rozdělování aprovizačního zboží; plně však plzeňskou (a vzápětí i rokycanskou) aprovizaci převzalo od obce až po válce v srpnu 1919. S výhledem do lepších poválečných časů byly v r. 1917 zakoupeny v Rokycanech tovární objekty bývalé továrny na kůže Karel Simon, které byly během let 1917 – 1919 přestavěny a vybaveny pro výrobu marmelád, ovocných a zeleninových konzerv a kompotů. S výrobou se zde začalo od září 1919. Továrna nesla od roku 1918 název „*O. D. továrna na zpracování zemědělských plodin v Rokycanech*“, od října 1922 byla protokolována jako „*„Marila“ továrna na ovocné a zeleninové konzervy v Rokycanech Obchodního družstva v Plzni – zaps. spol. s r. o.*“; běžně se pro ni používal zkrácený název Marila, který se stal i její obchodní známkou. Marila byla jediným výrobním provozem družstva a po vybřednutí z počátečních ztrát způsobených nutností velkých investic přinášela pod vedením svého ředitele ing. Vladimíra Rohly družstvu stabilně jak ekonomický přínos, tak i věhlas získaný kvalitními výrobky, které se dobře prodávaly na domácím i zahraničním, zejména německém trhu. Mimo produkce zeleninových konzerv a kompotů zde fungovala kruhárna zelí a postupně se výroba rozšířila o ovocné šťávy, pálenky, povidla, kandované ovoce a některé druhy cukrovinek.

Od roku 1919 rozšířilo družstvo svou velkoobchodní činnost i na textil a provozovalo velkoobchodní textilní prodejnu v tehdejší Mansfeldově ul. v Plzni, v roce 1931 však bylo textilní oddělení zrušeno. V říjnu 1919 otevřelo družstvo další filiálky v Sušici, Příbrami a Rakovníku, o měsíc později převzalo OD Obchodní družstvo v Domažlicích a přeměnilo jej také ve svoji filiálku. V prosinci 1919 došlo k akcionování plzeňského Halbayerova mlýna a OD do nově vzniklé akciové společnosti vstoupilo jako významný podílník s cílem zajistit si bezproblémové dodávky mouky. V roce 1920 se síť filiálek rozšířila o Rokycany a Klatovy (zde převzetím Obchodního družstva Klatovy). Poválečná krize donutila i poměrně silné českobudějovické obchodní družstvo (Svaz obchodníků, zaps. spol. s r. o. v Českých Budějovicích) požádat OD o převzetí, v červnu r. 1921 byla proto po uskutečnění fúzi zřízena v Českých Budějovicích filiálka. Rok 1922 přinesl přírůstek skladu ve Vimperku a výdejnu uvnitř Plzně v Riegrově ulici. V r. 1923 byly stávající filiálky posíleny založením skladů ve Volyni a Hořovicích. V r. 1925 byl založen sklad v Prachaticích. V dalších letech věnovalo družstvo značný investiční náklad na vybudování vlastních budov v místech, kde stávající filiálky sídlily v pronájmu. V r. 1929 – 1934 tak byly postaveny nové budovy v Rokycanech, Rakovníku, Příbrami, Klatovech a Sušici. V r. 1931 se obvod družstva zvětšil o filiálku v Táboře a 1934 v Jindřichově Hradci. V r. 1937 se tato pobočka rozšířila o výdejní sklad

v Třešti. V letech 1939 – 1942 byly dále vybudovány nové objekty pro filiálky v Táboře, v Benešově a sklad v Blatné. Mimo to plzeňská centrála dodávala zboží jednotlivým obchodníkům i do míst bez stálých skladů, zejména v politických okresech s německou majoritou (Mariánské Lázně, Planá, Podbořany, Stříbro, Tachov, Žlutice). Naznačené teritoriální rozšiřování působnosti, která v polovině 30. let obsáhla území zhruba ohraničené linií Mariánské Lázně – Podbořany – Benešov – Třešť, si vynutilo změnu názvu firmy, z něhož od roku 1921 zmizelo označení „pro obvod obchodní a živnostenské komory plzeňské“ a zněl nadále jen „*Obchodní družstvo v Plzni, zapsané spol. s r. o.*“. Jednotlivé pobočky měly své správce, kteří se pravidelně účastnili schůzek vedoucích pracovníků družstva v Plzni. Účetnictví filiálek pravidelně kontrolovali revizoři centrály, návštěvy poboček patřily mezi povinnosti členů dozorčí rady a postupně byli pro kontakt s filiálkami vyčleněni i zvláštní úředníci – cestovní inspektoři. Kontakt s odběrateli a zprostředkování objednávek zajišťovali obchodní cestující jednotlivých poboček. Důležité pojítko se členstvem dále představoval časopis „Plzeňské obchodní zprávy“, který OD vydávalo od roku 1906 až do úředního zastavení v roce 1943 (od roku 1922 vycházel i v německé jazykové mutaci).

Překonáním krizových let po první světové válce a postupným uvolněním obchodu získalo družstvo prostor pro přímé kontakty na zahraniční dodavatele, začalo např. s přímým dovozem kávy z Guatemaly. Specifickou obchodní komoditou pro OD v době rozmachu automobilismu byl benzín, petrolej a minerální oleje. V letech 1913 – 1922 kryla dodávky tohoto zboží firma David Fanto a spol. v Pardubicích, se kterou OD vytvořilo společnost s ručením omezeným pod názvem *Společnost pro odbyt petroleje Obchodního družstva v Plzni, spol. s r. o.* Následně obchodovalo OD pohonnými látkami a oleji samostatně a od roku 1925 zahájilo spolupráci s kolínskou firmou Vacuum Oil Company, která s družstvem uzavřela exkluzivní smlouvu na zásobování celého regionu výhradně prostřednictvím OD. V roce 1929 si družstvo nechalo zaregistrovat slovní známku „ODE“, kterou začalo označovat výrobky balené svým velkoskladem.

Stručný přehled obchodního rozmachu firmy ukazuje následující tabulka:

Rok	Členů / podílů	Odbavených vagónů zboží	Celkový obrat (v K, resp. Kč)
1902	50 / 200	11	46 221
1911	680 / 3577	942	5 984 884
1919	1130 / 6810	1464	51 114 860
1926	1785 / 13 229	3742	161 915 239
1931	2246 / 16 895	4615	184 694 080

Hospodářskou krizi počátku třicátých let družstvo samozřejmě bolestně zaznamenalo, ale nebyla pro něj osudná. Po mnichovských událostech podzimu 1938 přišlo o část odběratelů v odstoupeném území. Vypuknutí války a postupné zavádění hospodářských omezení přineslo OD paradoxně vzrůst prestiže vzhledem k významu Marily jako výrobce marmelád. Český charakter podniku se podařilo udržet do roku 1941. Na základě vládního nařízení č. 268 z 30. dubna 1941 o jazykové úpravě zápisu firem do obchodního rejstříku bylo protokolované znění firmy Obchodního družstva i Marily doplněno o německou verzi. Od října tohoto roku byly uskutečňovány konkrétní kroky k převzetí firmy pod německou kontrolu cestou nucené kooptace jednotlivých německých úředníků do rozhodujících pozic společně s přípravou přeměny družstva na akciovou společnost, k níž došlo v roce 1942. Mimo centrálního ředitele Pravdy, ředitele Holého a místoředitele Trčky byl od listopadu 1941 do funkce ředitele a člena ředitelstva jmenován Wilhelm Dix, jako člen dozorčí rady byl dosazen ředitel plzeňské pobočky německé banky Kreditanstalt der Deutschen Otto Baum a od června 1942 se stal novým členem ředitelstva Adalbert Trux, který byl současně ředitelem pražské společnosti

Centromise (před válkou byl vedoucím centrály německých obchodních družstev Gedeka v Ústí nad Labem). Mimořádná valná hromada OD z 29. července 1942 schválila likvidaci družstva a přechod na akciovou společnost s tím, že nově vzniklá firma „Ode“ *Grosshandels-Aktiengesellschaft Pilsen* – „Ode“ *Velkoobchodní akciová společnost Plzeň* převezme veškerá aktiva i pasiva rušeného družstva a jeho dosavadní členové přejdou do akciové společnosti jako její akcionáři s tím, že hodnota závodního podílu byla zvýšena na 750 K a jeden podíl byl následně měněn za jednu akcii v téže nominální hodnotě. 6. ledna 1943 se konala ustavující valná hromada akciové společnosti, v níž měl 51% majoritu německý kapitál reprezentovaný Kreditanstalt der Deutschen a společností Centromise. K zápisu nové firmy do obchodního rejstříku došlo 20. března 1943. Výkonnými orgány akciové společnosti byla desetičlenná správní rada (*Verwaltungsrat*) (5 Němců a 5 Čechů, předseda Němec, zástupce Čech) a šestičlenná dozorčí rada (*Aufsichtsrat*) se dvěma náhradníky (polovina Němci a polovina Češi, předseda dozorčí rady Čech, místopředseda Němec). Obchodní vedení sestávalo ze čtyřčlenného ředitelského výboru (*Vollzugsausschuss*) složeného z předsedy a místopředsedy správní rady a dvou smlouvou stanovených ředitelů, kterými byli Wilhelm Dix a JUDr. Ladislav Holý; dosavadní centrální ředitel Pravda zastával funkci předsedy dozorčí rady. Do konce války tak firma pracovala pod německou kontrolou. Mimo všeobecný útlum obchodování způsobený vázaným hospodářstvím však podnik nezaznamenal škody s výjimkou poškození objektů poboček v Českých Budějovicích a Domažlicích válečnými událostmi v roce 1945.

Po skončení války byl celý proces akcionování prohlášen za neplatný a firma se vrátila k původní družstevní formě i názvu platnému do roku 1942. Vydané akcie byly zpětně měněny za členské podíly a jejich hodnota byla opět snížena na 500 Kč; k formálnímu výmazu ODE a. s. z firemního rejstříku došlo 11. ledna 1947.

Květen 1945 znamenal další radikální změnu ve vedení firmy. V duchu dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. byla do ODE dnem 28. května 1945 dosazena národní správa v osobě dosavadního disponenta Rudolfa Čtrnácta; tento krok potvrdilo rozhodnutí ministerstva vnitřního obchodu ze dne 14. července 1945 čj. 798/1945. V červenci byla národní správa rozšířena na tři osoby. 1. října 1945 bylo Obchodní družstvo znovu zapsáno do firemního rejstříku. Dne 9. října 1945 převzala řízení podniku bývalá správa volená na poslední řádné valné hromadě 20. května 1942. Jejím úkolem bylo, aby navrhla ZNV v Praze novou dočasnou pětičlennou národní správu, která se ujala svého poslání dne 21. listopadu 1945 a připravila mimořádnou valnou hromadu na den 12. prosince 1945. Valnou hromadou nově zvolené ředitelstvo ustanovilo na schůzi 18. prosince 1945 ředitelem Rudolfa Čtrnácta.

Další významnou změnu přinesl rok 1947, kdy byly mimořádnou valnou hromadou dne 25. června 1947 přijaty nové stanovy, reflektující poválečný společenský posun a připravené tak, aby byly v souladu s novým připravovaným družstevním zákonem. Podstata činnosti podniku zůstala nezměněna, byla však nově omezena pouze na členy. Počet členů představenstva (tak byl upraven název původního ředitelstva) byl rozšířen nejméně na dvanáct, aby v něm mohly být zastoupeny mimo hlavního závodu i všechny pobočky. Obdobně dozorčí rada byla rozšířena tak, aby měla vždy o dva členy více než je počet členů představenstva. Po vzájemné dohodě s dozorčí radou mohlo představenstvo ustanovit ze svého středu ještě užší výkonný orgán – pětičlenné ředitelství. Na pobočkách byly zavedeny jako pomocné orgány představenstva a dozorčí rady 13 – 18členné dozorčí sbory namísto dřívějších důvěrnických sborů, které neměly oporu ve stanovách. Členové dozorčích sborů byli současně delegáty za pobočku na valné hromadě a byli voleni ve výroční členské schůzi jednotlivých poboček; členové tedy nově uskutečňovali svá práva na valné hromadě pouze prostřednictvím delegátů. Každý člen měl pouze jeden hlas bez ohledu na počet upsaných podílů. Stanovy nehovořily o podnikové radě a závodních radách jednotlivých poboček, jejichž existence od roku 1945 je doložena neúplně dochovanými zápisy ze schůzí.

Poválečná doba přinesla i další teritoriální rozšíření působnosti družstva. Jeho úředníci převzali do národní správy německá družstva Gedeka v Hostouni a ve Stříbře a Edeka v Nýrsku; na základě stříbrské Gedeky byla v březnu 1947 založena ve Stříbře pobočka. Další rozšíření přišlo po únorových událostech roku 1948, které pro OD znamenaly opětovné zavedení národní správy výměrem Zemského národního výboru v Praze z 3. března 1948, čj. X-1-305-1948 (podle §3 dekretu č. 5/1945 Sb.). Poúnorové čistce ve vedení podniku ušla pouze část původně zvolených funkcionářů, z nichž někteří včetně ředitele Čtrnácta byli určeni do nové pětičlenné národní správy. Během srpna až října 1948 převzalo OD na pokyn Ministerstva vnitřního obchodu Velkoobchodní družstvo v Sokolově, Nákupní sdružení kupců v Karlových Varech a obchodní družstva v Mariánských Lázních a Chebu; současně přebíralo některé znárodněné menší soukromé firmy. Toto slučování bylo předzvěstí sjednocení velkoobchodu. Zákonem č. 279/1948 Sb. ze dne 2. prosince 1948 o Velkodistribučním podniku potravinářském byl zřízen Velkodistribuční podnik, zaps. spol. s r. o. se sídlem v Praze II, Těšnov 5. Do tohoto podniku ve smyslu ustanovení §11, odst. 1 č. 3 citovaného zákona vplynula a tím zanikla výdělková hospodářská společenstva maloobchodníků se smíšeným zbožím (kupecká družstva), která určil ministr vnitřního obchodu vyhláškou v Úředním listu. Podle vyhlášky ministerstva vnitřního obchodu z 23. prosince 1948 č. 3360/48 Ú.l. I §1, č. 2 tak zaniklo vplynutím do Velkodistribučního podniku dnem 1. ledna 1949 Obchodní družstvo v Plzni, zaps. spol. s r. o., se všemi odštěpnými závody.

Bývalé OD se uvedenou cestou přeměnilo ve Velkodistribuční podnik – správu kraje Plzeň, který sídlil na stejné adrese a převzal veškerý jeho majetek, pohledávky i závazky. Jedním z nich byla i likvidace nadleřšovacího penzijního fondu „Penafo“, který zalořilo Obchodní družstvo jako samostatnou právnickou osobu v roce 1946, aby uvedlo do odpovídajících právních poměrů finanční rezervu nashromářženou v letech 1917 – 1942 pro účely nadleřšení důchodů svých zaměstnanců. Platby do fondu byly zastaveny k 1. lednu 1949, od té doby se fond až do roku 1952 likvidoval.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Transformace Obchodního družstva do Velkodistribučního podniku – správy kraje Plzeň trvala necelé dva roky. K 1. říjnu 1951 byl VDP transformován ve Velkoobchod potravinářským zbožím, n. p., Praha, Dlážděná 2, přičemž na adrese Přeřtická 2, Plzeň vznikl jeho krajský závod (Velkoobchod potravinářským zbožím – krajský závod, n. p., Plzeň). VPZ byl od 1. ledna 1954 rozdroben na jednotlivé krajské závody, které byly předány pod správu krajů. Vznikl tak Plzeňský velkoobchod potravinářským zbožím, krajský podnik, Plzeň, Přeřtická 2. Ten byl zrušen k 1. dubnu 1958 a jeho úkoly, aktiva i pasiva přeřly na Spojený velkoobchod v Plzni, Plzeň, Přeřtická 2, který zahrnul i další zrušené krajské velkoobchodní podniky jiného sortimentního zaměření. Spojený velkoobchod byl zrušen ke dni 1. července 1960 a současně byl do rejstříku zapsán Západočeský velkoobchod, Plzeň, Přeřtická 2. Západočeský velkoobchod existoval do 31. prosince 1965, kdy byl též zrušen a jeho majetek a závazky přeřly dnem 1. ledna 1966 na nově zřízený národní podnik Potraviny Plzeň, který v sídle bývalého Obchodního družstva přeřval až do éry po listopadu 1989.

Uvedená posloupnost následovníků Obchodního družstva měla v péči jeho spisovnu. Ta se v době vplynutí OD do VDP nacházela v centrále v Přeřtické ul. č. 2 v samostatné místnosti v podkroví administrativní budovy. Není známo, kdy byly dokumenty OD z této spisovny přemístěny. Z roku 1952 je dolořena zmínka o uloření dokumentů penzijního fondu Penafo „v archivu“ v blíže nespecifikovaných prostorách v Dřevěné ul. č. 5 v Plzni. V roce 1956 v důsledku vydání vyhlášky MV ze dne 13. července 1956 o archivech hospodářských a rozpočtových organizací zřídil Plzeňský velkoobchod potravinářským zbožím podnikový archiv kombinovaný se spisovnou ve třech sklepních místnostech v domě v tehdeřší Třídě Marie

Škardové č. 11 v Plzni (šlo o budovu kina Hvězda ještě před její radikální přestavbou). Prostory byly podle prohlídky vykonané v roce 1957 tehdeším Archivním oddělením KS MV v Plzni pro uložení spisů nevhodné, neboť zde byla patrná vlhkost ze spodní vody a prostory nebyly dostatečně bezpečnostně zajištěné. Podnikovým archivářem byl tehdy v kumulované funkci jmenován pomocný spisovenský pracovník pan Šafránek. Dokumenty ve spisovně nebyly zcela uspořádány a nebyl přesně oddělen archivní materiál od ostatních písemností. Po vzniku Spojeného velkoobchodu byl podnikovým archivářem jmenován Václav Chmelík, který dal v letech 1958 - 1960 podnikový archiv do pořádku, podle možnosti přesně rozdělil materiál podle původců a k jednotlivým fondům vypracoval seznamy a evidenční listy. V letech 1957 – 1960 také proběhly v podnikovém archivu se souhlasem Archivního oddělení KS MV skartace dokumentárně bezcenného materiálu s prošlými skartačními lhůtami. Uspořádání, které vtiskl fondu Obchodní družstvo v Plzni Václav Chmelík, pak přetrvalo v podnikovém archivu až do předání dokumentů do Státního archivu v Plzni. Václav Chmelík v souladu s jím vytvořenými seznamy označil knihy i složky spisů čísly natištěnými paginýrkou, mimo to se na některých knihách a dokumentech objevují další čísla tištěná zelenou barvou a odlišným typem písma na papírových nálepkách; tato zřejmě pozdější číselná řada neodpovídá dochovaným seznamům a o jejím původu se lze pouze dohadovat. Koncem roku 1962 byla spisovna z třídy Marie Škardové č. 11 vystěhována a dokumenty byly odtud přemístěny do další z četných podnikových spisoven v Dominikánské ul. č. 8, odkud byly v r. 1971 písemnosti Obchodního družstva jakožto podniku z období před znárodněním předány do Státního archivu v Plzni.

O spisové manipulaci v době fungování Obchodního družstva nelze říci mnoho. Dochovaný materiál nenesl jednacích čísla a nedochovaly se žádné registraturní pomůcky. Došlé dokumenty byly označovány prezentačním razítkem s názvem firmy obsahujícím pouze datum doručení a zkratku jména vyřizujícího zaměstnance, resp. poznámku o přidělení určitému oddělení („řed.“, „účet.“) nebo jednotlivému vedoucímu pracovníkovi („ředitel“, „dr. Jelínek“). Dále se do něj doplňovala poznámka o vyřízení v podobě data a parafy vyřizujícího. Razítko dále v některých případech obsahovalo i poznámku o vyřízení ve formě „dz“ (dopis zpět), případně „a.a.“ (ad acta). Odesílaná pošta pak v záhlaví místo čj. nesla pouze zkratku vyřizujícího, někdy lomenou jednociferným číslem. Není však žádný důkaz pro existenci propracovaného ukládacího systému, ve spisovně lze předpokládat řazení podle oddělení kombinované s chronologickým. Při ukládání do spisovny se alespoň u souvislých řad významných dokumentů (zápisy z jednání výkonných orgánů) držela formální spisová kultura v podobě společného ukládání do kartonových desek s logem firmy, foliování listů, spojování šňůrkou a místy i pečetění.

V publikaci *Západočeské podnikové archivy. Popisy archivních fondů podniků, hospodářských organizací a při nich působících dobrovolných organizací z období do znárodnění II. díl, Státní archiv v Plzni, Plzeň 1966* je o fondu uvedeno, že se nachází v podnikovém archivu *Západočeský velkoobchod v Plzni, Třída Marie Škardové čp. 13(!)*; mimo stručnou historii původce a stručného výčtu obsahu je uveden jeho rozsah 3,30 bm.

Dokumenty archivního souboru byly předány do Státního (Státního oblastního) archivu v Plzni ve třech etapách. Jeho hlavní část byla předána podnikovým ředitelstvím podniku *Pramen – Potraviny Plzeň, Přeštická 2* dne 3. května 1971 (přír. č. 16/1971) (95 knih, 6 archivních krabic, 5 pořadačů, 4 balíky (z toho jeden s fotografiemi) a jako jednotliviny evidované 3 podílové knížky, 14 kovových matric ochranných známek a 3 razítka) – šlo o fond „*Obchodní družstvo v Plzni*“ v podobě, v jaké byl konstituován v podnikovém archivu, včetně evidenčního listu a seznamu, o deklarovaném rozsahu 3 bm. Další část byla předána jako přír. č. 2/1976 ze dne 17. února 1976 (podle předávacího seznamu 10 kartonů, neupřesněný počet balíků se stavební dokumentací, 17 kusů členských knížek a 3 knihy; zápis v knize přírůstků přitom uvádí „10 balíků (kartonů), plány a 21 knížek“) a deklaruje rozsah 2,30 bm. Poslední část tvořená 24 svazky periodika *Plzeňské obchodní zprávy* a několika drobnými jednotlivinami uloženými v pěti kartonech byla spolu s jedním fotografickým tablem předána státním

podnikem Potraviný dne 12. prosince 1997 a byla zaevidována k témuž datu jako přír. č. 28/1997.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Při pořádání a inventarizaci archivního souboru v roce 2006 bylo zjištěno, že poslední stav zachycený na evidenčním listu JAF k datu 6. 8. 2001 absolutně neodpovídá skutečnosti. Několikeré přepisování a následné mylné čtení evidenčního listu vedlo spolu s chybným zaevidováním svazků periodik souběžně jako knih i jako kartonů a zřejmě chybným přepočítáním knih k tomu, že ve fondu bylo před zpracováním vykazováno 113 úředních knih, 7 krabic, 17 kartonů, 123 fasciкул (balíků), 1 fotografické tablo, 14 kovových matric a 3 razítka o celkovém rozsahu 7,71 bm. Při inventarizaci byly vyčleněny další knihy dosud uložené v kartonech mezi spisovým materiálem a konečná podoba archivního souboru po inventarizaci představuje 113 úředních knih, 27 kartonů a 1 fasciкул spisového a účetního materiálu (mezi spisový materiál jsou řazeny i tiskoviny), 31 kusů jednotlivin fotografického materiálu (26 fotografií, 4 negativy, 1 fotografické tablo), 3 typáře (razítka), 15 jiných jednotlivin (kovové matrice ochranných známek) o celkovém fyzickém rozsahu 6,17 bm (jednotliviny jsou uloženy ve dvou nečíslovaných kartonech, tablo z důvodu velkého formátu odděleně). Archivní soubor je mezerovitý, uzavřený, některé dokumenty jsou drobně poškozené trhlinami, prachem nebo rzi. Jazykově je převážně český s výskytem němčiny u materiálů z let okupace a francouzštiny v jedné výroční publikaci. Všechny dokumenty náležejí do kategorie II.

Časový rozsah 1902 – 1948(1952) reflektuje skutečnost, že v archivním souboru byly jako posteriora ponechány některé jednotlivé dokumenty tvořící součást původních organicky vzniklých souborů dokladů majetkoprávního charakteru k nemovitostem jednotlivých poboček. Tyto fascikly byly založeny ještě v době samostatné existence Obchodního družstva a byly v jednotlivých případech doplňovány i po jeho transformaci ve VDP – správu kraje v Plzni; jejich rozbíjení by však nebylo účelné a vzhledem ke stavu nezpracovaného archivního souboru Potraviný Plzeň, který obsahuje doklady z doby velkoobchodních následovníků OD, se ponechání uvedeného souboru ve fondu OD zpracovateli jeví jako lepší řešení. Další posteriora se stejným časovým mezníkem představují dokumenty týkající se likvidace penzijního fondu Penafó.

Z materiálu vzniklého z činnosti jiných původců byla v archivním souboru ponechána jedna kniha zápisů z jednání dozorcí rady a jedna účetní kniha Svazu československých obchodních družstev (inv. č. 49, 159). Důvodem je neexistence samostatného archivního souboru tohoto centrálního svazu, dále skutečnost, že většina administrativy Svazu byla v praxi vedena úředníky Obchodního družstva, které mělo ve Svazu rozhodující pozici, a skutečnost, že po uzavření této knihy se informace o jednáních Svazu pravidelně vyskytují v knihách zápisů ze schůzí ředitelstva OD a materiály se tak informačně doplňují, což by bylo vydělením knihy do samostatného archivního souboru a její případnou delimitací mimo SOA Plzeň neúčelně narušeno. Dále byla v archivním souboru ponechána i jedna kniha zápisů dozorcí rady a valných hromad Svazu obchodníků, zaps. spol. s r. o. v Českých Budějovicích (inv. č. 50), který byl ODE převzat a transformován v pobočku; jde zřejmě o jediný pozůstatek tohoto původce, neboť samostatný archivní soubor, do něhož by bylo možné knihu delimitovat, neexistuje.

Při zpracování inventárního seznamu bylo použito rozdělení dokumentů podle diplomatických kategorií, u spisů byly vzhledem k neexistenci spisového plánu vytvořeny tematické podskupiny. Při zpracování archivního souboru autor přihlížel k Metodickým návodům a instrukcím pro zpracování archivního materiálu (zvláštní příloha k Sborníku archivních prací X/1960, č. 2) a k Internímu předpisu č. 4/2006 – Vnitřní směrnice ředitele SOA v Plzni pro zpracování, posuzování, schvalování a evidenci archivních pomůcek ve

Státním oblastním archivu v Plzni. Dokumenty z období dočasné změny družstva v akciovou společnost nebyly při zpracování zvlášť vydělovány s ohledem na skutečnost, že časově šlo pouze o krátkou epizodu, která neměla trvalý vliv na podstatu podniku vzhledem k poválečnému návratu k družstevní formě.

Převážnou část archivního souboru tvoří úřední a účetní knihy. V případě úředních knih, zejména zápisů z jednání výkonných orgánů družstva, jde o kompletní řady. Až do roku 1941 byly zápisy z jednání vrcholných orgánů zaznamenávány výhradně rukopisně do knih, německé vedení akciové společnosti začalo vést některé zápisy ve formě strojopisů. Listinná forma zápisů přetrvávala i do poválečného období. Účetní knihy jsou spíše mezerovité a představují pestrou sbírku různých typů. Dají se v nich nalézt podrobnější údaje o hospodaření družstva (hlavní a bilanční knihy, popisníky), jeho obchodních kontaktech, finanční účasti členů na podnikání cestou využívání členských úsporných vkladů a zápůjček a ziscích členů představovaných úroky z vkladů a dividendou ze zisku. Spisový materiál má z větší části majetkoprávní nebo účetní charakter. Jeho součástí jsou i soubory dokumentace k objektům družstva budovaným v sídle jednotlivých poboček nebo skladů, obsahující mimo korespondenci též projektovou dokumentaci, vyúčtování nebo v ojedinělých případech stavební deníky. Tyto soubory byly ponechány pohromadě mezi spisy, stejně jako na ukázkou dochované podílové knížky.

Během inventarizace byl z archivního souboru vyčleněn materiál ke skartaci v rozsahu 0,18 bm (viz protokol o vnitřní skartaci čj. SOAP/001-3178/2006 ze dne 24. listopadu 2006); šlo většinou o multiplikáty různých zápisů, přebytečné soubory projektové dokumentace a prázdné formuláře.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Archivní soubor Obchodní družstvo, s. r. o., Plzeň poskytuje ojedinělou možnost zevrubného poznání problematiky celého jednoho směru družstevního podnikání v našich zemích v první polovině 20. století, o to cennější, že jde o směr družstevního podnikání, kterému nebyla dosud historiky věnována na rozdíl od konzumního (spotřebního) družstevnictví prakticky žádná pozornost. Mimo vlastní obchodní činnosti družstva a jeho vývoje (včetně továrny Marila), který lze dobře a detailně sledovat díky kompletním sériím knih protokolů ze schůzí jeho výkonných orgánů a obsáhlé kolekci účetních knih, nabízí archivní soubor hluboký vhled do budování obchodního družstevnictví v nadregionálním rámci. Vznik OD v roce 1902 se stal inspirací pro vznik četných dalších obchodních družstev. Jejich spolupráce vyvrcholila v roce 1917 založením společného ústředí pod názvem Svaz českých obchodních družstev, ve kterém mělo OD rozhodující pozici jak kapitálově, tak ve vedení osobami svých funkcionářů Pravdy a Svobody. V roce 1919 bylo sídlo Svazu přeneseno z Plzně do Prahy, od roku 1920 vzhledem k přistoupení moravských družstev změnil Svaz název na Svaz československých obchodních družstev. Jeho účelem bylo zajišťovat některé rozsáhlé velkoobchodní nákupy pro všechna zúčastněná družstva, po několika nepovedených transakcích se však v roce 1921 ocitl před krachem. Ten se podařilo zažehnat, sídlo bylo přeneseno opět do Plzně, ale k činnosti se Svaz opět vzchopil po několikaletém útlumu až koncem 20. let. Následně již úspěšně provozoval svoji činnost až do druhé světové války, kdy bylo v roce 1940 jeho sídlo opět přeneseno do Prahy (již pod názvem Českomoravský svaz obchodních družstev v Plzni, zaps. spol. s r. o.). Obchodní družstvo si následně podrželo pozici i v poválečném Nákupním ústředí kupeckých družstev (NÚKD), jehož ředitelem byl ředitel OD Rudolf Čtrnáct, a snažilo se tak – s nakonec marným výsledkem – uhájit roli kupeckých družstev ve státě směřujícím k socialismu. V závěrečné fázi své existence se již stalo trpným vykonavatelem znárodnování dosud samostatných menších firem a konečného postátnění velkoobchodu; většina informací o průběhu znárodnování a osudu firemní podstaty po 31. prosinci 1948 se

však již nachází ve fondu Potravinový Plzeň, zahrnujícím (v r. 2006) i dokumenty z období činnosti VDP a VPZ.

Jak zápisy ze schůzí výkonných orgánů, tak firemní časopis Plzeňské obchodní zprávy dovolují poznat postavení a postoje soukromých obchodníků v atmosféře společnosti, jejíž širší vrstvy byly orientovány spíše levicově a jejíž levicové hospodářské podniky představované konzumními družstvy byly státem nepoměrně více podporovány. Mimo akcentování stavovské příslušnosti ke kupeckému stavu, což byla po celou dobu existence OD jeho hlavní zásada, směřovalo družstvo zejména v počátcích své činnosti do pravé části politického spektra. Ze zápisů jeho orgánů před první světovou válkou je zřetelný národnostní náboj zaměřený proti jazykově německému velkoobchodu; družstvo se tehdy výrazně orientovalo na Národní stranu svobodomyšlnou („mladočechy“). Po vzniku samostatného Československa se OD hlásilo k národní demokracii včetně finančního podporování volebních kampaní této strany; výměnou její poslanci (zejména PhDr. František Lukavský) zasahovali ve prospěch OD i kupeckého družstevnictví v centrálních orgánech. Zhruba od poloviny 20. let se stranické zaměření poněkud otupilo, ale i programově blízká Živnostenská strana středostavovská byla se svými snahami o proniknutí na pole kupeckého družstevnictví vnímána jako nepohodlný konkurent. Po skončení druhé světové války a očistě družstva od skutečně či údajně zkompromitovaných úředníků bylo vedení podniku nuceno fungovat v podmínkách daných režimem Národní fronty; drželo se přitom nekomunistické části regionální politické scény reprezentované předsedou Ústředního národního výboru v Plzni JUDr. Karlem Křepinským. Až přijetí nových stanov v polovině roku 1947 znamenalo „dobrovolné“ zapojení do společenského proudu mířícího k socialismu, tedy přesně opačně, než bylo podniku založenému ve prospěch drobných soukromých obchodníků vlastní.

Mimo již zmíněné role OD v organizaci vyšších družstevních svazů je ještě třeba uvést, že vedoucí osobnosti družstva se neorientovaly úzce na vedení svého podniku, ale současně ovlivňovaly hospodářské a společenské dění v regionu svým zapojením v dalších korporacích, jakými bylo Obchodní grémium v Plzni, Klub českých obchodníků a Obchodní a živnostenská komora v Plzni. Za pozornost konečně stojí ty části archivního souboru, které dokládají postup nuceného podřízení české firmy německému kapitálu v době druhé světové války.

V rámci archivních souborů Státního oblastního archivu v Plzni představuje archivní soubor Obchodní družstvo Plzeň rozsahem i významem důstojnou paralelu k archivnímu souboru Západočeské konzumní družstvo Plzeň. Jejich komparací lze získat četné podněty k rozšíření dosavadního poznání hospodářských a společenských dějin první poloviny 20. století v regionálním i celostátním měřítku.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky

Archivní soubor uspořádal, inventurní seznam sestavil a úvod napsal ve třetím čtvrtletí roku 2006 ve Státním oblastním archivu v Plzni Mgr. Miroslav Eisenhammer.

V Plzni dne 28. 11. 2006

Příloha č. 1**SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY****Prameny:**

Archiv města Plzně – Místopisná sbírka Ladislava Lábka, Plzeň (krabice 24 – Solní ul.)

Státní oblastní archiv v Plzni – archivní soubor Krajský soud Plzeň, I (kart. 1030, 1094, 1095, 1200 – firemní spisy B IV 25, Dr III 79, Dr XIII 171, Dr XIII 174)

Literatura:

Zákonník říšský pro království a země v radě říšské zastoupené 1873, částka XXV, 17. 5. 1873.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava 1941, částka 89, 22. 7. 1941.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého 1945, částka 4, 23. 5. 1945.

Sbírka zákonů republiky Československé 1948, částka 100, 18. 12. 1948.

Úřední list republiky Československé I. díl (nařizovací) 1948, částka 256, 29. 12. 1948.

Schiebl, Jaroslav: Adresář města Plzně a obcí sousedních. Díl I. Plzeň 1921.

Geršlová, Jana – Sekanina, Milan: Lexikon našich hospodářských dějin 19. a 20. století v politických a společenských souvislostech. Libri, Praha 2003.

Hadáček, Ferdinand: Západočeské podnikové archivy. Popisy archivních fondů podniků, hospodářských organizací a při nich působících dobrovolných organizací z období do znárodnění II. díl. Státní archiv v Plzni, Plzeň 1966.

kol.: Masarykův slovník naučný. Lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. Díl II. (D-G). Československý Kompas, Praha 1926.

Pasák, Tomáš: Soupis legálních novin, časopisů a úředních věstníků v českých zemích z let 1939-1945. Univerzita Karlova, Praha 1980.

Příloha č. 2**SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK**

KS MV	krajská správa ministerstva vnitra
NÚKD	Nákupní ústředí kupeckých družstev
OD	Obchodní družstvo (v Plzni)
přír. č.	přírůstkové číslo
SOA	státní oblastní archiv
spol. s r. o.	společnost s ručením omezeným
VDP	Velkodistribuční podnik
VPZ	Velkoobchod potravinářským zbožím

Příloha č. 3

ARCHIVNÍ STRUKTURA ARCHIVNÍHO SOUBORU

	Časový rozsah	Inventární číslo	Označení jednotek (K – knihy, N – kartony, O – fascikly, F – fotografie, T – typáře, J - jiné)	evidenčních jednotek	Počet evidenčních jednotek	Fyzický rozsah (bm)
<u>I. ÚŘEDNÍ KNIHY</u>						
a) Evidenční knihy	1902-[1945]	1 - 17	K 1 - 17		17	0,46
b) Správní knihy	1902-1946	18 - 50	K 18 - 50		33	0,61
<u>II. SPISOVÝ MATERIÁL</u>						
a) Spisy	1902-1948(1952)	51 - 96	N 1 - 18 O 1		18 1	2,16 0,01
<u>III. ÚČETNÍ MATERIÁL</u>						
a) Účetní knihy	1905-1948(1950)	97 - 159	K 51 - 113		63	1,61
b) Ostatní účetní písemnosti	1925-1948(1951)	160 - 179	N 19 - 22		4	0,48
<u>IV. TISKOVINY</u>	1909-1937	180 - 186	N 23 - 27		5	0,60
<u>V. FOTOGRAFIE</u>	1913-[1938]	187 - 189	F 1 - 31		31	0,12
<u>VI. TYPÁŘE</u>	[1921-1948]	190 - 192	T 1- 3		3	0,04
<u>VII. JINÉ</u>	[1941-1948]	193 - 205	J 1 - 15		15	0,08
<i>Celkem:</i>	<i>1902-1948(1952)</i>	<i>1 - 205</i>	<i>K 1 – 113, N 1 – 27, O 1, F 1 – 31, T 1 – 3, J 1 - 15</i>		<i>190 (113 úředních knih, 27 kartonů, 1 fascikl, 31 fotografií, 3 typáře, 15 jiné)</i>	<i>6,17 bm</i>

(Poznámka: 31 fotografií zahrnuje 26 pozitivů, 4 negativy a 1 fotografické tablo. Fotografie jsou uloženy v jednom nečíslovaném kartonu, typáře a jiné (kovové matrice ochranných známek) jsou uloženy v druhém nečíslovaném kartonu.)

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
I. Úřední knihy			
a) <u>evidenční</u>			
1	Členská matrika (členská čísla 1 – 1582)	1902-1921	K 1
2	Členský index (A – Ž)	1907-[1942]	K 2
3	Matrika dělníků (nástup od r. 1906)	1930-1942	K 3
4	Matrika zaměstnanců (úředníků) – centrála i pobočky (nástup od r. 1902)	1909-1928	K 4
5	Matrika zaměstnanců (úředníků) – centrála i pobočky (nástup od r. 1902)	1928-1932	K 5
6	Matrika úředníků – centrála i pobočky (nástup od r. 1902)	1932-1940	K 6
7	Matrika úředníků - centrála i pobočky (nástup od r. 1902)	[1940-1942]	K 7
8	Evidence čísel vydaných akcií a adresář I. (č. 1 – 4416)	[1943-1945]	K 8
9	Evidence čísel vydaných akcií a adresář II. (č. 4417 – 8832)	[1943-1945]	K 9
10	Evidence čísel vydaných akcií a adresář III. (č. 8833 – 13248)	[1943-1945]	K 10
11	Evidence čísel vydaných akcií a adresář IV. (č. 13249 – 17664)	[1943-1945]	K 11
12	Evidence čísel vydaných akcií a adresář V. (č. 17665 – 22080)	[1943-1945]	K 12
13	Evidence čísel vydaných akcií a adresář VI. (č. 22081 – 26496)	[1943-1945]	K 13
14	Evidence čísel vydaných akcií a adresář VII. (č. 26497 – 30912)	[1943-1945]	K 14
15	Evidence čísel vydaných akcií a adresář VIII. (č. 30913 – 35328)	[1943-1945]	K 15
16	Evidence čísel vydaných akcií a adresář IX. (č. 35329 – 39792)	[1943-1945]	K 16
17	Evidence čísel vydaných akcií a adresář X. (č. 39793 – 44000)	[1943-1945]	K 17

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
	b) <u>správní</u>		
18	Kniha protokolů valných hromad (30. 7. 1916 – 29. 7. 1942, 12. 12. 1945 - 10. 7. 1946)	1916-1946	K 18
19	Kniha protokolů valných hromad (6. 1. 1943)	1943	K 19
20	Kniha protokolů valných hromad (25. 6., 15. 8. 1947)	1947	K 20
21	Kniha zápisů ze schůzí dozorčí rady (8. 2. 1917 – 11. 12. 1929)	1917-1929	K 21
22	Kniha zápisů ze schůzí dozorčí rady (27. 3. 1930 – 29. 4. 1942, 7. 2. 1946 - 3. 7. 1946)	1930-1946	K 22
23	Kniha zápisů ze schůzí dozorčí rady akciové společnosti (6. 1. 1943 – 23. 11. 1944)	1943-1944	K 23
24	Kniha zápisů z porad vedoucích činitelů družstva (předseda ředitelstva, předseda dozorčí rady, ředitel, tajemník, účetní, správci jednotlivých filiálek a rokycanské továrny) (9. 11. 1919 – 6. 5. 1923)	1919-1923	K 24
25	Kniha zápisů ze zasedání správní rady akciové společnosti (6. 1. 1943 – 23. 11. 1944) (<i>od 24. 6. 1943 jen stručné záznamy, strojopisné podrobné zápisy viz inv. č. 60</i>)	1943-1944	K 25
26	Kniha zápisů z porad výkonného výboru akciové společnosti (27. 1. 1943 – 14. 4. 1943, 18. 5. 1945)	1943 -1945	K 26
27	Protokoly ze schůzí ředitelstva 22. 8. 1902 – 14. 5. 1907 (i valné hromady)	1902-1907	K 27
28	Protokoly ze schůzí ředitelstva 21. 5. 1907 – 13. 2. 1912	1907-1912	K 28
29	Protokoly ze schůzí ředitelstva 15. 2. 1912 – 3. 3. 1915	1912-1915	K 29
30	Protokoly ze schůzí ředitelstva 10. 3. 1915 – 31. 1. 1917	1915-1917	K 30
31	Protokoly ze schůzí ředitelstva 7. 2. 1917 – 31. 12. 1918	1917-1918	K 31
32	Protokoly ze schůzí ředitelstva 7. 1. 1919 – 26. 2. 1920	1919-1920	K 32
33	Protokoly ze schůzí ředitelstva 4. 3. 1920 – 13. 10. 1921	1920-1921	K 33
34	Protokoly ze schůzí ředitelstva 20. 10. 1921 – 7. 6. 1923	1921-1923	K 34
35	Protokoly ze schůzí ředitelstva 14. 6. 1923 – 2. 10. 1924	1923-1924	K 35

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
36	Protokoly ze schůzí ředitelstva 9. 10. 1924 – 18. 3. 1926	1924-1926	K 36
37	Protokoly ze schůzí ředitelstva 24. 3. 1926 – 26. 1. 1927	1926-1927	K 37
38	Protokoly ze schůzí ředitelstva 2. 2. 1927 – 4. 1. 1928	1927-1928	K 38
39	Protokoly ze schůzí ředitelstva 18. 1. 1928 – 5. 12. 1928	1928	K 39
40	Protokoly ze schůzí ředitelstva 12. 12. 1928 – 16. 3. 1931	1928-1931	K 40
41	Protokoly ze schůzí ředitelstva 18. 3. 1931 – 8. 6. 1932	1931-1932	K 41
42	Protokoly ze schůzí ředitelstva 22. 6. 1932 – 14. 3. 1934	1932-1934	K 42
43	Protokoly ze schůzí ředitelstva 19. 3. 1934 – 18. 12. 1935	1934-1935	K 43
44	Protokoly ze schůzí ředitelstva 8. 1. 1936 – 22. 9. 1938	1936-1938	K 44
45	Protokoly ze schůzí ředitelstva 5. 10. 1938 – 5. 6. 1940	1938-1940	K 45
46	Protokoly ze schůzí ředitelstva 20. 6. 1940 – 29. 7. 1942	1940-1942	K 46
47	Protokoly ze schůzí: ředitelstva 16. 9. 1942 – 9. 12. 1942, 16. 10. 1945, 29. 10. 1945, 7. 11. 1945, 12. 12. 1945 - 21. 8. 1946; šestičlenného výboru pro akcionování ODE 11. 11. 1942 – 6. 1. 1943; správní a dozorné rady 8. 10. 1945, 22. 10. 1945; správní rady spolu s členy dočasné národní správy 21. 11. 1945; dočasné národní správy 21. 11. 1945	1942-1946	K 47
48	Protokoly ze schůzí ředitelstva 4. 9. 1946 – 21. 12. 1946 (<i>dále viz též inv. č. 61-63</i>)	1946	K 48
49	Protokol o schůzích Svazu obchodníků (pro obvod živnostenské a průmyslové komory českobudějovické) v Českých Budějovicích, zaps. spol. s r. o. (valné hromady, schůze dozorčí rady)	1905-1921	K 49
50	Zápisy ze schůzí dozorčí rady Svazu českých (čs.) obchodních družstev 15. 7. 1919 – 1. 3. 1921	1919-1921	K 50

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
II. Spisový materiál			
a) <u>spisy</u>			
<i>Vedení a správa družstva</i>			
51	Stanovy Obchodního družstva (resp. ODE a. s.) platné v letech 1929-1948	1935-1947	N 1
52	Výpisy z obchodního rejstříku - zápisy změn znění firmy, udělené prokury, změn stanov (centrála i pobočky)	1938-1948(1949)	N 1
53	Potvrzení o árijské povaze podniku (Obchodní družstvo, Svaz českomoravských obchodních družstev)	1940	N 1
54	Jednací řád ředitelství, dozorčích sborů (návrhy)	[1947]	N 1
55	Interní oběžníky plzeňské centrály	1922-1930	N 2
56	Oběžníky vydávané firmou pro pobočky (č. 1-95/1946 – mezerovitě)	1946	N 2
57	Organizační oběžníky firmy	1947-1948	N 2
58	Ochranné známky – certifikáty, výmaz	1941-1948(1951)	N 2
59	Valné hromady – dokumentace (mj. pozvánky, zápisy, výroční zprávy, podněty k jednání, zdravotní listiny pro volby do výkonných orgánů) 11. 10. 1914, 15. 4. 1936, 20. 4. 1938, 17. 4. 1940, 23. 4. 1941, 20. 5. 1942, 29. 7. 1942, 12. 12. 1945, 10. 7. 1946, 25. 6. 1947, 15. 8. 1947	1914-1947	N 2
60	Zápisy ze schůzí výkonného výboru (28. 4. 1943 – 18. 5. 1945) a správní rady (6. 1. 1943 – 25. 5. 1945) (chronologicky v jedné řadě)	1943-1945	N 3
61	Zápisy ze schůzí ředitelstva a dozorčí rady 18. 12. 1945 – 21. 12. 1946 (chronologicky v jedné řadě)	1945-1946	N 3
62	Zápisy ze schůzí ředitelstva a dozorčí rady 15. 1. 1947 – 6. 8. 1947 (chronologicky v jedné foliované řadě)	1947	N 3
63	Zápisy ze schůzí představenstva, ředitelství, dozorčí rady, sboru národních správců 15. 8. 1947 – 29. 12. 1948 (chronologicky v jedné foliované řadě)	1947-1948	N 4

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
64	Zápisy z konferencí správců poboček a vedoucích skladů	1945-1948	N 4
65	Zápisy ze schůzí poradních (dozorčích) sborů centrály a jednotlivých poboček	1945-1948	N 4
66	Podniková rada – zápisy ze schůzí (oběžníky pro závodní rady poboček) 2. 7. 1945 – 7. 3. 1946, korespondence	1945-1948	N 4
67	Volby delegátů (členů poradních sborů) pobočka Sušice + sklady Vimperk, Volyně	1947-1948	N 4
68	Náměty ke zlepšení organizace a činnosti podniku (vnitropodniková anketa)	1946	N 5
69	Distribuční poměr různých složek velkoobchodu na zásobování obyvatelstva v okresech působnosti ODE	1947-1948	N 5
70	Statistické přehledy o výsledcích činnosti z jednotlivých poboček (měsíční – leden – srpen 1948)	1948	N 5
71	Rajonizace poboček (přehledy zásobovaných lokalit, doplněno mapkami – centrála Plzeň, pobočky Benešov, České Budějovice, Jindřichův Hradec, Klatovy, Písek, Příbram, Rakovník, Rokycany, Sušice, Tábor)	1941	N 5
72	Rajonizace poboček (přehledy zásobovaných lokalit, doplněno mapkami – pobočky Hořovice, Cheb, Jáchymov, Kraslice, Mariánské Lázně, Příbram, Rakovník, Sokolov, Toužim; celkový obvod OD)	1948	N 5
73	Dokumenty k transformaci ODE na akciovou společnost (většinou korespondence ředitelů Bauma a Truxe s plzeňským Oberlandratem a dalšími úřady)	1941-1944	N 5
74	Akcie ODE a jejich poválečná zpětná výměna za podílové knížky (mj. seznamy akcionářů)	1944- 1948(1950)	N 6
75	Dokumentace ředitele R. Čtrnácta k jeho působení jako viceprezidenta Obchodní a živnostenské komory v Plzni (zápisy ze schůzí, informace o činnosti a hospodaření komory a Ústavu pro zvelebování živností)	1948	N 6
76	Dokumentace ředitele R. Čtrnácta k jeho působení v ředitelstvu a národní správě Nákupního ústředí kupeckých družstev (zápisy ze schůzí, různé informační přípisy, korespondence)	1946-1948	N 6

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
77	Jubileum 40 let ODE (1902-1942) – příprava oslav a sběr materiálů pro uvažovaný pamětní sborník	1941-1942	N 7
78	Stručné dějiny Obchodního družstva v Plzni (strojopis)	[1948]	N 7
<i>Personální záležitosti, odměňování</i>			
79	Přijímání a propouštění vedoucích činitelů družstva (zejména služební smlouvy)	1922-1948	N 7
80	Úprava mezd šoférů a dělníků (oběžník)	1941	N 7
81	Tantiéma členů správní a dozorčí rady, odměny za účast na schůzích výkonných orgánů, cestovní výlohy, služné, korespondence s berní správou v záležitostech zdaňování uvedených příjmů	1929-1948	N 7
82	Bilanční odměny vedoucím činitelům ODE za léta 1941-1946	1943-1947	N 7
83	Platové zařazení správců poboček a disponentů	1943-1946	N 7
84	Finanční výpomoci zaměstnancům	1945-1947	N 7
85	Varia - korespondence (mj. zápisy o kontrolách a revizích neúčtetního charakteru prováděných jinými orgány, žádosti o přiděl dřeva a železa)	1946-1948	N 7
<i>Penzijní fond PENAF0</i>			
86	Stanovy penzijního fondu	1946-1948(1952)	N 8
87	Předpisy, soudní usnesení, jmenování správního výboru	1947-1948(1949)	N 8
88	Protokoly ze schůzí správního výboru fondu	1948(1952)	N 8
89	Seznamy členů a přehledy jejich nároků	1947-1948(1952)	N 8
90	Hospodaření fondu	1947-1948(1952)	N 8
91	Korespondence fondu	1946-1948	N 8
92	Záležitosti likvidace fondu – korespondence se Státním úřadem důchodového zabezpečení, s Ústřední radou odborů, s ústředím VDP v Praze	(1951-1952)	N 8

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
<i>Záležitosti nemovitého majetku družstva - stavební</i>			
93	Seznam plánů a rozpočtů staveb a stavebních úprav firmy ODE Plzeň	[(1949)]	N 9
94	Plzeň – centrála: Areál Přeštická 2, Plzeň (korespondence, rozpočty, projektová dokumentace, stavební deníky, účty)	1911-1912	N 9
	Plzeň – centrála: Železniční vlečky k areálu Přeštická 2 a ke skladišti na Hlavním nádraží (korespondence, rozpočty, projektová dokumentace), přístavba skladiště (rozpočet, projektová dokumentace), odhad hodnoty pozemků a budov, přístavba zděných kůlen a úprava sklepů pro skladování ovoce (korespondence, rozpočty), nákladní elektrický výtah (popis, rozpočet), záměr stavby nové administrativní budovy (rozpočet, projektová dokumentace)	1902-1948	N 10
	Plzeň – centrála: Záměr stavby nové administrativní budovy – architektonický návrh	1948	O 1
	Benešov: Výstavba nové budovy pobočky, výtahy, ústřední topení (rozpočty, vyúčtování, projektová dokumentace), poválečná likvidace německých úprav budovy z doby okupace (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace), záměr stavby vlečky (situační nákres)	1941-1948	N 11
	Blatná: Skladiště minerálních olejů – výstavba, oprava střechy (korespondence, rozpočty, projektová dokumentace), výtah (vyúčtování)	1931-1947	N 11
	České Budějovice: Stavba skladiště a stájí (projektová dokumentace), rozhodnutí o stavební obnově válkou zničených objektů, záměr stavby nové administrativní budovy a skladiště pobočky (rozpočty, projektová dokumentace)	1918-1947	N 11
	Český Krumlov: Výstavba skladu (projektová dokumentace)	1943	N 12
	Dolní Kralovice: Přestavba skladu generátorového dříví u železniční zastávky pro sklad a kancelář ODE – pobočka Benešov (rozpočet, nákres, vyúčtování)	1947(1949)	N 12
	Domažlice: Skladiště minerálních olejů (korespondence)	1927-1929	N 12
	Hořovice: Výstavba skladiště (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace)	1942	N 12

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
94 (pokr.)	Jindřichův Hradec: Výstavba skladiště (plán), stavba nové budovy pobočky (korespondence, rozpočty, stavební dokumentace, vyúčtování, pamětní listina ke slavnostnímu otevření pobočky – autografy), přístavba skladiště, rozšíření bytu správce (rozpočty, vyúčtování)	1930-1947	N 12
	Klatovy: Odhad hodnoty objektu pobočky a pozemku	1927	N 12
	Nýrsko: Stavba skladiště a kůlny, přestavba bytu (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace)	1946-1947	N 13
	Písek: Odhad starého objektu pobočky, stavba nové budovy pobočky (korespondence, rozpočty, projektová dokumentace, stavební deník, vyúčtování)	1928-1941	N 13
	Prachatice: Adaptace a přístavba nádražního skladiště (rozpočty, projektová dokumentace, vyúčtování, odpočet na stavbu vlečky)	1923-1936	N 13
	Příbram: Stavba nové budovy pobočky (korespondence, rozpočet, vyúčtování, stavební deník, pamětní listina k otevření – autografy), dílčí adaptace - zřízení garáže, přístavba skladiště, stáje, seníku, výtah, ústřední topení, byt domovníka (korespondence, rozpočty, účty)	1931-1946	N 13
	Rakovník: Stavba nové budovy pobočky (korespondence, rozpočet, stavební deník, vyúčtování, pamětní listina k otevření - autografy), skladiště minerálních olejů (korespondence, rozpočet), dřevěné garáže (plán, rozpočet)	1930-1946	N 14
	Rokycany (Marila): Odhady hodnoty budov, pozemků, zařízení původní továrny, vlečky; opravy a přístavby původních objektů, stavba povidlární a domku pro vrátného (korespondence, rozpočet, stavební deník, vyúčtování)	1917-1943	N 14
	Rokycany (Marila): Stavba povidlární (pomocné doklady k vyúčtování – výkazy režijních prací, výplatní listiny)	1940	N 15
	Slaný: Bývalá chemická továrna ve Slaném (půdorys, situace), záměr stavby vlečky k ní (projektová dokumentace)	1948	N 15
	Stříbro: Vlečka OD na nádraží ve Stříbře (situační plán)	1948	N 15

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
94 (pokr.)	<p>Tábor: Návrh na parcelaci pozemků v Táboře (situační nákres), stavba skladu minerálních olejů (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace), stavba nové budovy pobočky (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace), stavba garáží (korespondence, rozpočet, projektová dokumentace), zřízení kanceláře (korespondence, rozpočet), oprava střechy (rozpočet, projektová dokumentace)</p>	1929-1948	N 15
	<p>Vimperk: Nádražní skladiště a jeho přístavba, zřízení kanceláře v přístavbě (plány, rozpočty), skladiště minerálních olejů (rozpočet, vyúčtování)</p>	1918-1933	N 15
	<p>Volyně: Výstavba skladiště a přístavba k němu (korespondence, rozpočty, vyúčtování)</p>	1926-1941	N 15
	<i>Záležitosti nemovitého majetku družstva - knihovní věci, smlouvy</i>		
95	Plzeň	1911- 1948(1951)	N 16
	Benešov	1935- 1948(1950)	N 16
	Blatná	1931- 1948(1951)	N 16
	České Budějovice	1917-1948	N 16
	Dolní Kralovice	1947- 1948(1949)	N 16
	Domažlice	1927- 1948(1951)	N 16
	Hojsova Stráž	1948(1952)	N 17
	Hořovice	1928- 1948(1949)	N 17
	Cheb	1948(1949)	N 17
	Jindřichův Hradec	1931-1948	N 17
	Karlovy Vary	1945	N 17
	Klatovy	1919- 1948(1951)	N 17

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
95 (pokr.)	Králov Dvůr	1946	N 17
	Mariánské Lázně	1948	N 17
	Nýrsko	1946- 1948(1951)	N 17
	Pelhřimov	1947-1948	N 17
	Písek	1917-1948	N 17
	Podbořany	1948(1949)	N 17
	Prachatice	1923-1934	N 17
	Příbram	1929-1948	N 17
	Rakovník	1928-1948	N 18
	Rokycany	1929- 1948(1952)	N 18
	Rokycany (Marila)	1917- 1948(1949)	N 18
	Slaný	1947-1948	N 18
	Sokolov	1948	N 18
	Stříbro	1947- 1948(1951)	N 18
	Sušice	1919- 1948(1951)	N 18
	Tábor	1932- 1948(1949)	N 18
	Toužim	1948	N 18
	Třeboň	1948(1949)	N 18
	Třešť	1937-1948	N 18
	Vimperk	1926-1947	N 18
	Volyně	1921-1948	N 18
	Sklady tabáku	(1949-1951)	N 18

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
96	Hlášení pozemků podrobených pozemkové dani, pozemnostní archy	1948	N 18
III. Účetní materiál			
a) <u>Účetní knihy</u>			
97	Kniha pokynů k různým účetním záležitostem (tantiéma, nájem z budov, daně, pojistky atd.)	1944-1946	K 51
98	Hlavní kniha - centrála (podle jednotlivých podrozvahových účtů – měsíční souhrny)	1928-1937	K 52
99	Hlavní kniha - centrála (chronologické záznamy)	1932-1938	K 53
100	Hlavní kniha - centrála (kontrolní) – měsíční souhrny na jednotlivých podrozvahových účtech a evidence dlužníků	1943-1944	K 54
101	Hlavní kniha - Marila 1931 – 1939 (podle firem)	1931-1939	K 55
102	Hlavní kniha - Marila prosinec 1936 – prosinec 1937 (podle firem), leden 1938 – prosinec 1943 (podle podrozvahových účtů)	1936-1943	K 56
103	Hlavní kniha - Marila květen – prosinec 1937 (podle firem), listopad 1940 – prosinec 1943 (chronologické záznamy)	1937-1943	K 57
104	Hlavní kniha - pobočka Benešov (podle jednotlivých podrozvahových účtů - měsíční souhrny)	1939-1948	K 58
105	Hlavní kniha – pobočka Domažlice – podle firem	1942-1943	K 59
106	Uzávěrka ODE k 31. 12. 1948 – 1. kniha	(1949)	K 60
107	- „ - 2. kniha	(1949)	K 61
108	- „ - 3. kniha	(1949)	K 62
109	Hrubé rozvahy centrála (měsíční – leden 1915 – říjen 1919)	1915-1919	K 63
110	Hrubé rozvahy centrála (leden 1929 – prosinec 1936)	1929-1936	K 64
111	Hrubé rozvahy centrála (leden 1937 – červenec 1944)	1937-1944	K 65
112	Hrubé rozvahy centrála (měsíční souhrny leden 1947 – prosinec 1948)	1947-1948	K 66

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
113	Hrubé rozvahy - Marila (listopad 1936 – prosinec 1943)	1936-1943	K 67
114	Hrubé rozvahy - pobočka Klatovy (měsíční souhrny září 1920 – listopad 1942)	1920-1942	K 68
115	Hrubé rozvahy - pobočka Písek (měsíční souhrny březen 1911 – říjen 1919)	1911-1919	K 69
116	Hrubé rozvahy – pobočka Stříbro (měsíční květen 1947 – prosinec 1948, roční rozvaha 1949)	1947-1948 (1949)	K 70
117	Sborník příjmu a vydání, zisku a ztrát (měsíční - leden 1905 – prosinec 1935)	1905-1935	K 71
118	Bilance 1945	1946	K 72
119	Soupis cenných papírů v majetku družstva (roční přehledy)	1919-1948	K 73
120	Popisník 1902-1908 (soupis zboží, dlužníků, věřitelů, závěrečná bilance)	1902-1908	K 74
121	Popisník 1914/15 – 1920 (soupis zboží, dlužníků, věřitelů, závěrečná bilance)	1915-1920	K 75
122	Soupisník 1947 (soupis majetku a kapitálu k 31. 12. 1947)	1948	K 76
123	Valutová kniha (obchod se zahraničím)	1935-1941	K 77
124	Evidence plateb za dodávky obchodníkům sídlícím v odtrženém pohraničním území	1939-1940	K 78
<i>Nákup zboží</i>			
125	Záznam osvědčení Zemědělské rady na dovoz zemědělských plodin	1928-1938	K 79
126	Dovozní povolení, zálohy u ministerstva obchodu, povolení Národní banky	1938-1941	K 80
	Celní úvěr leden 1937 – červenec 1940	1937-1940	K 108
127	Dodávky a ceny zboží	1930-1931	K 81
128	Dodávky a ceny zboží (mouka)	1930-1934	K 82
129	Dodávky a ceny zboží	1934-1936	K 83

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
130	Dodávky a ceny zboží	1935-1936	K 84
131	Dodávky a ceny zboží	1938	K 85
132	Dodávky a ceny zboží	1939	K 86
133	Dodávky a ceny zboží	1938-1939	K 87
134	Dodávky a ceny zboží	1938-1940	K 88
135	Dodávky a ceny zboží (sůl)	1938-1943	K 89
136	Dodávky a ceny zboží	1943-1944	K 90
<i>Mzdy zaměstnanců</i>			
137	Týdenní výplata Marila 1. 7. 1939 – 19. 1. 1940	1939-1940	K 91
138	Týdenní výplata Marila 17. 8. 1940 – 7. 2. 1941	1940-1941	K 92
139	Týdenní výplata Marila 8. 2. – 18. 7. 1941	1941	K 93
<i>Věřitelé</i>			
140	Skontro věřitelů 9. 1. – 5. 4. 1946	1946	K 94
141	Index věřitelů	[1918-1938]	K 95
142	Index věřitelů - abecední A - Ž	[1918-1945]	K 96
<i>Členové, vkladatelé, členské podíly, dividenda</i>			
143	Index vkladatelů (abecední A-Ž)	[1918-1945]	K 97
144	Index vkladatelů od 1. 7. 1945 (abecední A-Ž)	1945 - [1948]	K 98
145	Matrika členských úsporných knížek	1947 – 1948	K 99
146	Členské podíly upsané 1. 1. 1946 – 30. 9. 1947	1946-1947	K 100
147	Členské podíly (chronologický záznam nově přistoupivších členů a upsaných podílů)	1948	K 101
148	Dividenda za rok 1938 – 1944 (připsání členům na účet)	1938-1944	K 102
149	Konta členů – vyplacené prémie za odebrané zboží	1924-1929	K 103
150	Konta členů – vyplacené prémie za odebrané zboží	1927-1931	K 104

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
151	Konta členů – vyplacené prémie za odebrané zboží	1928-1931	K 105
152	Skontro vkladů červen 1934 – duben 1936	1934-1936	K 106
153	Skontro vkladů leden 1938 – duben 1940	1938-1940	K 107
154	Celní úvěr leden 1937 – červenec 1940 Skontro vkladů červenec 1942 – září 1945	1937-1945	K 108
155	Skontro vkladů říjen 1945 – prosinec 1948	1945-1948	K 109
156	Vklady leden 1944 – listopad 1950	1944- 1948(1950)	K 110
157	Úroky z úsporných vkladů	1932-1940	K 111
158	Úroky z úsporných vkladů	1936-1943	K 112
159	Hlavní kniha Svazu českých (čs.) obchodních družstev	1917-1926	K 113
b) <u>Účty</u>			
160	Příhlášky členských vkladů	1946-1948	N 19
161	Stav členských vkladů – jednotlivci – soupis k 30. 9. 1946	1946	N 20
162	Soupis členských úsporných vkladů ve vázané měně k 31. 12. 1948, 31. 12. 1949	(1949-1950)	N 20
163	Členské vklady ve vázané měně – likvidace jednotlivých případů	(1949-1951)	N 20
164	Členské vklady ve volné měně (seznamy jednotlivců podle poboček)	[1946-1948]	N 20
165	Seznamy odběratelů – nečlenů ODE podle poboček	1945	N 20
166	Zpětné odkupování členských podílů	1945-1947	N 20
167	Členské podíly a jejich vracení (odběratelé Marily, zejména z Moravy)	1948(1950)	N 20
168	Vypovězené podíly - seznam	(1950)	N 20
169	Konta odběratelů – pobočka Benešov (torzo – vzorek)	1947	N 20
170	Marila – revizní a bilanční zprávy za léta 1942-1946	1943-1947	N 20

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
171	Revizní zpráva Svazu živnostenských záložen a družstev v Praze ze dne 29. 6. 1937	1937	N 20
172	Revizní zpráva Všeobecného družstevního svazu v Praze ze dne 15. 12. 1946	1946	N 20
173	Protokoly a vyměřovací základy pro vyměření zvláštní daně výdělkové na berní rok 1948 – evidence rezerv a fondů	1948	N 21
174	Dlužní úpisy, prohlášení dlužníků vůči družstvu	1925-1938	N 21
175	Věřitelé ODE – evidence a likvidace jednotlivých případů	1948(1951)	N 21
176	Soupisník Marila k 31. 12. 1946, k 31. 12. 1947	1947-1948	N 21
177	Příprava znárodnění podniku (hlášení o předpokladech znárodnění, mimořádná závěrka k 21. 3. 1948)	1948	N 22
178	Varia – korespondence účetně-hospodářského charakteru (mj. vyplněné dotazníky ke stavu podniku k 1. 5. 1945 a 1. 3. 1946, přihláška k soupisu nepřátelského majetku, přihláška válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry, dílčí podklady k bilancím za léta 1942-1947, informace a zprávy o různých aspektech hospodaření podniku pro ředitele a výkonné orgány družstva)	1945-1948	N 22
179	Vzorek podílových a úsporných knížek: Podílní a úroková knížka ODE (18 ks) Členská úsporná knížka ODE (2 ks)	1932-1948 1947	N 22

IV. Tiskoviny

180	Nákupní organizace českého kupectva/Organisation d'achat en commun des marchands en détail tchéques. Plzeň 1909. (čes.-fr.)	1909	N 23
181	Obchodní družstvo v Plzni 1902-1927. Praha [1927]. (2 ks)	[1927]	N 23
182	Obchodní družstvo Plzeň 1902-1932. Praha [1932]. (2 ks)	[1932]	N 23
183	Úspěch – magazin snaživých. Roč. 6, č. 9, prosinec 1935. (v čísle články o OD a řediteli Pravdovi)	1935	N 23
184	25 let ODE na Písecku. Plzeň [1936].	[1936]	N 23

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
185	Krajem vladyky Horymíra – ODE na Příbramsku. Plzeň 1937.	1937	N 23
186	Plzeňské obchodní zprávy. Informativní orgán „Obchodního družstva“ v Plzni. Roč. 3, č. 1-12 (červenec 1908 – červen 1909)		N 23
	-,- Roč. 4, č. 1-12 (červenec 1909 – červen 1910)		N 23
	-,- Roč. 5, č. 1-12 (červenec 1910 – červen 1911)		N 23
	-,- Roč. 6, č. 1-12 (červenec 1911 – červen 1912)		N 23
	-,- Roč. 7, č. 1-12 (červenec 1912 – červen 1913)		N 23
	-,- Roč. 8, č. 1-12 (červenec 1913 – červen 1914)		N 23
	-,- Roč. 9, č. 2-11 (srpen 1914 – červen 1915)		N 24
	-,- Roč. 10, č. 1-12 (červenec 1915 – červen 1916)		N 24
	Plzeňské obchodní zprávy. Informativní orgán „Obchodního družstva“ v Plzni a „Svazu českých obchodních družstev“ v Plzni. Roč. 13, č. 7-12 (leden 1919 – červen 1919)		N 24
	-,- Roč. 16, č. 1-12 (červenec 1921 – červen 1922)		N 24
	-,- Roč. 18, č. 1-12 (červenec 1923 – červen 1924) (2x)		N 24
	-,- Roč. 19, č. 1-12 (červenec 1924 – červen 1925) (2x)		N 25
	-,- Roč. 20, č. 1-12 (červenec 1925 – červen 1926)		N 25
	-,- Roč. 21, č. 1-12 (červenec 1926 – červen 1927) (2x)		N 25
	-,- Roč. 22, č. 1-12 (červenec 1927 – červen 1928)		N 25
	-,- Roč. 23, č. 1-12 (červenec 1928 – červen 1929)		N 26
	-,- Roč. 24, č. 1-12 (červenec 1929 – červen 1930) (3x)		N 26
	-,- Roč. 25, č. 1-12 (červenec 1930 – červen 1931) (2x)		N 26
	-,- Roč. 26, č. 1-12 (červenec 1931 – červen 1932)		N 27
	-,- Roč. 27, č. 1-12 (červenec 1932 – červen 1933)		N 27
	-,- Roč. 29, č. 1-12 (červenec 1934 – červen 1935)		N 27

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
186 (pokr.)	-,,- Roč. 32, č. 1-18 (leden – prosinec 1937) Pilsner Handelsnachrichten der Obchodní družstvo – Einkaufsgenossenschaft der Kaufleute m. b. H. in Pilsen. Roč. 15, č. 1-12 (leden – prosinec 1936) (něm.)		N 27 N 27
	-,,- Roč. 16, č. 1-12 (leden – prosinec 1937) (něm.)	1908-1937	N 27

V. Fotografie

187	Fotografie budov poboček a skladů (České Budějovice, Jindřichův Hradec, Klatovy, Písek, Příbram, Rakovník, Rokycany, Sušice, Tábor, Vimperk) – 26 ks	[1927-1938]	F 1-26
188	Negativy budovy skladiště ve Volyni – 4 ks	[1927-1938]	F 27-30
189	Tablo s 19 portrétními fotografiemi členů správy družstva (98 x 70,5 cm)	1913	F 31

VI. Typáře

190	Razítko ploché nápisové, gumové, obdélníkové, s dřevěným držadlem ve tvaru kuželky, 67 x 13 mm, výška 68 mm, text „OBCHODNÍ DRUŽSTVO V PLZNI zapsané společenstvo s ručením omezeným“	[1921-1948]	T 1
191	Razítko ploché nápisové, gumové, obdélníkové, s dřevěným držadlem ve tvaru kuželky, 67 x 14 mm, výška 67 mm, text „OBCHODNÍ DRUŽSTVO V PLZNI zapsané společenstvo s ručením omezeným Závodní kuchyně 2855“	[1945-1948]	T 2
192	Razítko ploché nápisové, gumové, obdélníkové, s dřevěným držadlem ve tvaru kuželky, 60 x 12 mm, výška 65 mm, text „Národní správa fy: „ODE“ velkoobchodní a.s. Plzeň“	[1945]	T 3

VII. Jiné

Kovové matrice ochranných a reklamních známek

193	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 27 x 29 mm, výška 23 mm, plující loď s nápisem ODE, ochranná známka rejstřík. č. 4421/41, 5556/46 (1 ks)	[1941-1946]	J 1
-----	---	-------------	-----

Inv. č.	Obsah a popis	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
194	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 30 x 32 mm, výška 23 mm, plující loď, ochranná známka rejstřík. č. 4422/41, 5557/46 (1 ks)	[1941-1946]	J 2
195	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 64 x 64 mm, výška 22 mm, plující loď v kruhu s nápisem „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5582/48 (1 ks)	[1941-1948]	J 3
196	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 35 x 35 mm, výška 23 mm, plující loď v kruhu s nápisem „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5582/48 (1 ks)	[1941-1948]	J 4
197	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 36 x 36 mm, výška 24 mm, plující loď v kruhu s nápisem „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5582/48 (1 ks)	[1941-1948]	J 5
198	Kovový reliéf, tvar přibližně gotického štítu, 31 x 30 mm, plující loď v kruhu s nápisem „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5582/48 (1 ks)	[1941-1948]	J 6
199	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 208 x 210 mm, výška 24 mm, plující loď v dvojitěm kruhu s nápisem „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5582/48 (1 ks)	[1941-1948]	J 7
200	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 77 x 14 mm, výška 22 mm, firemní hlavička – nápis „ODE“, ochranná známka rejstřík. č. 5583/48 (2 ks)	[1941-1948]	J 8 – J 9
201	Kovový reliéf, 100 x 144 mm, grafický motiv s využitím obchodní známky lodi v kruhu a nápisem „Obchodní družstvo v Plzni - Vzorný podnik našich kupců“ (1 ks)	[1946-1948]	J 10
202	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 80 x 118 mm, výška 23 mm, grafický motiv s využitím obchodní známky lodi v kruhu a nápisem „45 let služby lidu 1902 – 1947 ODE Obchodní družstvo v Plzni“, (1 ks + 1 totožný kus bez dřevěného špalíku, celkem 2 ks)	[1947]	J 11 – J 12
203	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 31 x 31 mm, výška 24 mm, Marila – ochranná tovární značka (kruhový tvar obrazu) (1 ks)	[1941-1948]	J 13
204	Kovový reliéf na dřevěném špalíku, 29 x 29 mm, výška 24 mm, Marila – ochranná tovární značka (čtvercový tvar obrazu) (1 ks)	[1941-1948]	J 14
205	Kovový reliéf, 47 x 47 mm, Marila – ochranná tovární značka (čtvercový tvar obrazu) (1 ks)	[1941-1948]	J 15

Název: Obchodní družstvo, s. r. o., Plzeň

Časový rozsah: 1902-1948(1952)

Počet evidenčních jednotek: 190 (113 úředních knih, 27 kartonů, 1 fascikl, 31 fotografií
(= 26 pozitivů, 4 negativy, 1 tablo), 3 typáře
(razítka), 15 jiné (kovové matrice ochranných
známek))

Počet inventárních jednotek: 205

Rozsah v bm: 6,17 bm (2,68 bm úředních knih; 3,24 bm kartonů; 0,01 bm fasciklů;
0,12 bm (= 1 karton) fotografií; 0,04 bm typářů; 0,08 bm jiné
(dohromady typáře + jiné = 1 karton))

Stav ke dni: 28. 11. 2006

Fond uspořádal: Mgr. Miroslav Eisenhammer

Inventář sestavil a úvod napsal: Mgr. Miroslav Eisenhammer

Počet stran: 36

Počet exemplářů: 4

Inventář schválil:

PhDr. Petr Mužík
ředitel SOA v Plzni

SOAP/006-3309/2006, 8. 12. 2006

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název archivní pomůcky: Obchodní družstvo, s. r. o., Plzeň

Značka archivního fondu: ODE Plzeň

Časový rozsah části fondu: 1902 – 1948 (1952)

Počet inventárních jednotek: 205

Počet evidenčních jednotek: 190 (113 úředních knih, 3 razítka, 27 kartonů, 1 fascikl, 26 fotografií na papírové podložce (inv. č. 187), 4 svitkové filmy (inv. č. 188), 16 jiné)

Rozsah části fondu v bm: 6,17 bm

Stav ke dni: 10. 5. 2013

Vypracoval: M. Peleška

jiné: tablo – inv. č. 189

jiné: kovové matrice ochranných známek – inv. č. 193-199, 200 (2 ks), 201, 202 (2 ks), 203-205